Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Resultaat septembercirculaire 2024
Zaaknummer	63586-2024
B&W vergadering	5 november 2024
Portefeuillehouder	Dhr. A.H. (Alexander) Kreule
Behandelend ambtenaar	Chris ten Have telefoon: 06 22 99 1121 e-mail: chris.ten.have@raalte.nl

Kennis te nemen van
Het resultaat van de septembercirculaire 2024

Inleiding
De septembercirculaire informeert gemeenten over de stand van het gemeentefonds, de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar van het Rijk de informatie over het gemeentefonds: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. In deze informatienotitie informeren wij u over de mutaties algemene uitkering van de septembercirculaire 2024 ten opzichte van de meicirculaire 2024 voor de jaren 2024-2028.

Kernboodschap
Ravijn 2026 onveranderd, compensatie voor hogere kosten Wmo als gevolg van vergrijzing

Gemeenten krijgen vanaf 2026 te maken met een verlaging van het gemeentefonds van landelijk circa € 2,4 miljard, 2026 wordt daarom ook wel het ravijnjaar genoemd. Hier is met de publicatie van de septembercirculaire 2024 geen verandering in gekomen. Wel stelt het rijk een compensatie beschikbaar voor hogere Wmo kosten als gevolg van demografie/vergrijzing. De belangrijkste punten voor alle gemeenten uit de septembercirculaire 2024 zijn:

- **Ontwikkeling Accres:**Vanaf 2024 is de indexatie van het gemeentefonds (accres) gekoppeld aan de bbp-ontwikkeling. Het prijsdeel (indexatie voor inflatie) is in 2025 opwaarts bijgesteld. De hogere prijsindex zal ook aan de uitgavenkant leiden tot een stijging van kosten. Het volumedeel (indexatie voor aantallen) is vanaf 2025 positief bijgesteld.
- **Voorschot BTW compensatiefonds (BCF) 2024:** Het landelijk voorschot betreffende de ruimte onder het BCF-plafond voor gemeenten is € 447 miljoen, vertaald naar Raalte is dit € 827.000. In de begroting 2024 is rekening gehouden met € 500.000. De definitieve vaststelling over 2024 vindt plaats bij de meicirculaire 2025.
- **Rijksbeparing jeugd:** De rijksbesparing jeugd van € 500 miljoen in 2026 oplopend tot € 511 miljoen vanaf 2027 vervalt, hier was in onze begroting al rekening mee gehouden (budgetneutraal).
- **Invoering Indexatie Wmo demografie:** Er is € 75 miljoen in 2026 oplopend tot € 300 miljoen in 2029 beschikbaar gesteld ter compensatie van stijging van Wmo uitgaven de komende jaren als gevolg van demografie/vergrijzing.

Vertaling voor Raalte

In onderstaand overzicht is het resultaat van de algemene uitkering voor de jaren 2024 – 2028 voor de gemeente Raalte weergegeven. Bij de stand septembercirculaire is de correctie op de gepubliceerde cijfers volumedeel (kamerbrief 7 oktober) al verwerkt. Daarnaast is het totaal van de op te nemen onttrekkingen (stelposten) weergegeven.

Resultaat algemene uitkering septembercirculaire 2024 (Bedragen in €/ afgerond op 1.000)					
	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Algemene uitkering septembercirculaire 2024	77.036.000	78.047.000	73.926.000	74.344.000	74.705.000
Algemene uitkering meicirculaire 2024	76.652.000	77.887.000	72.505.000	72.751.000	72.998.000
Resultaat algemene uitkering voor aftrek stelposten	**384.000**	**160.000**	**1.421.000**	**1.593.000**	**1.707.000**
Op te nemen stelposten (zie bijlage)	55.000	193.000	1.253.000	1.295.000	1.439.000
Al in begroting 2024 opgenomen inkomst BTW compensatiefonds (BCF)	500.000				
Totaal op te nemen stelposten	**555.000**	**193.000**	**1.253.000**	**1.295.000**	**1.439.000**
Resultaat algemene uitkering na aftrek stelposten	**-171.000**	**-33.000**	**168.000**	**298.000**	**268.000**

Hieruit blijkt dat de rijksinkomsten via de algemene uitkering voor aftrek van de stelposten toenemen met € 0,38 miljoen in 2024 , € 0,16 miljoen in 2025, € 1,42 miljoen in 2026, € 1,59 miljoen in 2027 en € 1,70 miljoen in 2028.

Tegenover de extra middelen van het rijk staan uitgaven voor uit te voeren taken (taakmutaties). Deze reserveren we via stelposten en zijn toegelicht in bijlage 1. Daarnaast is er in 2024 een voorschot van € 827.000 aan ruimte onder het plafond van BTW compensatiefonds toegevoegd aan de algemene uitkering, waar in de begroting 2024 rekening is gehouden met een toevoeging van € 500.000.

Na aftrek van de stelposten is er een negatief resultaat van -/- € 0,17 miljoen in 2024, -/- € 0,03 miljoen in 2025 en een positief resultaat van + € 0,17 miljoen in 2026 , + € 0,30 miljoen in 2027 en € 0,27 miljoen in 2028.

Vervolg

Het financiële resultaat voor het jaar 2024 wordt verantwoord in de jaarrekening 2024. De resultaten 2025 en verder van deze septembercirculaire worden volgens bestaande werkwijze vertaald bij de zomernota 2025 en kadernota/ begroting 2026-2029.

Communicatie

N.v.t.

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Rob Zuidema

Bijlage 1: Overzicht stelposten door taakmutaties
Bijlage 2: Toelichting resultaat na aftrek stelposten
Bijlage 3: Septembercirculaire 2024

Bijlage 1: Overzicht stelposten door taakmutaties

Stelposten door taakmutaties (uit te voeren taken waarvoor rijk middelen beschikbaar stelt)					
Taakmutaties	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Terugdraaien rijksbeparing jeugd			923.000	943.000	943.000
Indexatie Wmo demografie			150.000	298.000	446.000
Openbare bibliotheken		113.000	113.000		
Wet op lijkbezorging			7.000	7.000	7.000
Kinderopvang sociaal medische indicaties		9.000	9.000	9.000	9.000
Toezicht en handhaving kinderopvang	2.000	3.000			
Bijstand jongerennorm			-11.000	-11.000	-11.000
Alleenverdienersproblematiek	29.000				
Wet betaalbare huur	24.000	29.000	25.000	14.000	11.000
Afschaffen lage inkomensvoordeel sociale werkvoorziening		39.000	37.000	35.000	34.000
Totaal	**55.000**	**193.000**	**1.253.000**	**1.295.000**	**1.439.000**

Terugdraaien rijksbeparing jeugd
Het vorig kabinet heeft bovenop de besparingen uit de hervormingsagenda jeugd een besparing ingeboekt van landelijk € 500 miljoen in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027. Deze besparing is nu komen te vervallen. Aangezien de besparing een rijks verantwoordelijkheid betrof is deze besparing budgetneutraal in onze begroting 2025 opgenomen (zowel aan kostenkant als inkomstenkant). Het betreft daarom geen voordeel ten opzichte van onze begroting.

Indexatie Wmo demografie
Het rijk stelt € 150.000 in 2026 oplopend tot € 446.000 in 2028 beschikbaar ter compensatie van de hogere kosten Wmo als gevolg van demografie/vergrijzing. In de begroting 2025 paragraaf sociaal is nog een PM post voor verwachte rijkscompensatie volumegroei opgenomen, deze is dus door het rijk aan de algemene uitkering toegevoegd.

Openbare bibliotheken
Het rijk stelt voor 2025 en 2026 € 113.000 beschikbaar voor de voorbereiding en invoering van de wettelijke zorgplicht voor de openbare bibliotheek.

Wet op lijkbezorging
Het rijk stelt voor de periode 2026 t/m 2031 € 7.000 beschikbaar voor de boogde wettelijke uitbreiding van de taken van de gemeentelijke lijkschouwer. Voor de structurele toekenning moet nog een besluit genomen worden.

Sociaal medische indicaties (SMI) kinderopvang
Het rijk stelt vanaf 2025 € 9.000 structureel beschikbaar ter compensatie van een toenemend beroep op de gemeentelijke regeling SMI. Deze regeling is er om gezinnen die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn zorg voor hun kinderen volledig te dragen, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang.

Bijstand jongerennorm
Er is vanaf 2026 een uitname van € 11.000 in verband met overheveling van bijzondere bijstand naar algemene bijstand. Dit betreft een aanvulling op de bijstand aan 21-minners als ouders niet kunnen bijspringen.

Alleenverdieners
Er is €29.000 in 2024 beschikbaar gesteld voor het bieden van financiële ondersteuning aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023-2024 onder het bestaansminimum uitkomen

Wet betaalbare huur
Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor de voorbereiding en handhaving van de Wet betaalbare huur.

Afschaffen lage inkomensvoordeel sociale werkvoorziening
Compensatie voor afschaffing lage inkomensvoordeel (LIV) die via belastingdienst uitgekeerd werd aan sociale werkvoorziening

Bijlage 2: Toelichting resultaat na aftrek stelposten

	2024	2025	2026	2027	2028
Ruimte onder BTW-compensatiefonds (BCF)	827.000				
In begroting opgenomen BCF	-500.000				
Compensatie loon-en prijsontwikkelingen		331.000	304.000	300.000	301.000
Compensatie volume ontwikkelingen		66.000	68.000	65.000	83.000
Hoeveelheidsverschillen	-436.000	-378.000	-164.000	-10.000	-65.000
Uitname digitaal stelsel	-23.000	-29.000	-35.000	-40.000	-46.000
Overig	-39.000	-23.000	-5.000	-17.000	-5.000
Totaal	**-171.000**	**-33.000**	**168.000**	**298.000**	**268.000**

1.1 Ruimte onder het BTW-compensatiefonds

Het landelijk voorschot ruimte onder het plafond BCF is € 447 miljoen, vertaald naar Raalte is dit € 827.000. In de begroting 2024 is rekening gehouden met € 500.000. De definitieve vaststelling over 2024 vindt plaats bij de meicirculaire 2025.

1.2 Compensatie loon- en prijsontwikkeling

Vanaf 2024 is de indexatie van het gemeentefonds (accres) gekoppeld aan de bbp-ontwikkeling.
Het prijsaccres (indexatie voor inflatie) is in 2025 opwaarts bijgesteld van 2,3% naar 2,7% en hiervoor stelt het rijk vanaf 2025 ruim € 300.000 beschikbaar. De hogere prijsindex zal ook aan de uitgavenkant leiden tot een stijging van kosten.

1.3 Compensatie voor volumeontwikkeling

Het volumeaccres (indexatie voor aantallen) is gekoppeld aan het 8 jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het BBP. Deze is vanaf 2025 opwaarts bijgesteld, waardoor er € 66.000 in 2025 oplopend tot € 83.000 in 2028 aan accres wordt toegevoegd aan de algemene uitkering.

1.4 Hoeveelheidsverschillen/ uitkeringsfactor

Door landelijke aanpassing van de maatstaf lage inkomens en stijging van prognose landelijke maatstaven gekoppeld aan de algemene uitkering is sprake van een daling van de uitkeringsfactor. Dit heeft een negatieve bijstelling van € 436.000 in 2024 aflopend tot een negatieve bijstelling van € 65.000 in 2028 tot gevolg.

1.5 Uitname digitaal stelsel

Gemeenten dragen bij aan de kosten van beheer en doorontwikkeling van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) en het informatiepunt Leefomgeving (IPLO). Hiervoor wordt € 23.000 in 2024 oplopend tot € 46.000 in 2028 onttrokken aan de algemene uitkering.

1.6 Overige

Dit betreffen kleine technische mutaties aan de algemene uitkering.